

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYOBİLİMSEL KONULARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

THE VIEWS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ON SOCIOSCIENTIFIC ISSUES

Ayşegül KARAKUŞ¹, Zafer TANGÜLÜ²

Başvuru Tarihi: 26.04.2024 Yayına Kabul Tarihi: 10.11.2024 DOI: 10.21764/maeuefd.1474369

Özet: Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyobilimsel konulara yönelik görüşlerinin incelenmesinin amaçlandığı çalışma nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesine göre belirlenmiştir. Çalışma grubunu gönüllülük esasına göre Muğla il Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet okullarında görev yapmakta olan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analiziyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin en çok kullanmakta olduğu sosyal medya platformları arasında “Instagram” ve “WhatsApp” yer almakta iken, en az kullandıkları platformun ise “Youtube” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Program ve ders kitabı içeriği dikkate alındığında sosyobilimsel konuların niteliği ve niceliği ile sosyobilimsel konuların sosyal bilgiler dersinde öğretiminde, öğretmenlerin 2 kategoride görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sosyobilimsel konuların sosyal bilgiler dersinde hangi sınıf düzeyinde daha çok verilmesi ve bunun nedenlerine ilişkin olarak öğretmenlerin en fazla 6.sınıf düzeyinde daha çok verilmesi gerektiğine dair bir görüşe sahibi oldukları araştırma kapsamında tespit edilmiştir. Öğretmenlerin bu sınıf düzeyini seçmesinde hazır bulunuşluluklarının önemli etkisinin bulunduğu ulaşılan bir diğer sonuçtur.

Anahtar Sözcükler: *Sosyal bilgiler, öğretmen, sosyobilimsel, görüş*

Abstract: The study, which aims to investigate the views of social studies teachers on social science issues, was conducted using a basic qualitative research design from qualitative research methods. According to the easily accessible case sampling from the purposive sampling method, the study group of the research consists of social studies teachers who work on a voluntary basis in public schools affiliated to Muğla Provincial Directorate of National Education. The data collection tool used in the study was a semi-structured interview form. The data obtained through the interview form was analysed through content analysis. As a result of the research, it was concluded that 'Instagram' and 'WhatsApp' are among the social media platforms that social studies teachers use the most, while 'Youtube' is the platform that they use the least. Considering the content of the curriculum and textbook, it was concluded that teachers expressed opinions in two categories: the quality and quantity of social science topics and the teaching of social science topics in the social studies course. Regarding the grade level at which social science topics should be taught more in the social studies course and the reasons for this, the research found that the teachers' opinion was that social science topics should be taught more in the 6th grade. Another finding is that teachers' readiness has an important influence on their choice of this grade level.

Keywords: *Social studies, teacher, socioscientific, opinion*

¹ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, aysegulkarakus020@gmail.com, ORCID:

² Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, zafertangulu@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1596-442X

Giriş

Bilim ve teknolojide gerçekleşen hızlı değişimler küresel boyutta bir etkiye sahip olmakla birlikte toplum yaşamında olumlu veya olumsuz yönde birçok değişime neden olmaktadır. Bu dönemde yaşanan değişimlerin, insan yaşamında çeşitli bakış açılarıyla değerlendirilebilen, ahlaki ve etik meseleleri içeren, genel olarak tüm dünyayı ilgilendiren konuları içeren bir yelpazeye sahip olması, sosyobilimsel konular olarak adlandırılan yeni bir kavramın ortaya çıkmasını sağlamıştır. Sosyobilimsel konular, temeli bilime dayanan, doğası gereği tartışmalı olan, sıklıkla politik ve sosyal etkileri içeren konular olarak açıklanmaktadır (Sadler & Zeidler, 2005). Doğası gereği açık uçlu, tartışmaya açık ve günlük hayatta karşılaşılabilecek sorunlardan kaynağını alan sosyobilimsel konular, bazı bilim insanları tarafından toplumu ilgilendiren ahlaki konular olarak belirtilmektedir (Fowler, Zeidler, & Sadler, 2009, Gürbüzkol & Bakırcı 2020). Toplum faydası açısından iyi anlaşılması ve uygulanması önemli bir konu olarak ifade edilen (Erkol & Gül 2020) sosyobilimsel konular, eğitim-öğretim sürecinde öğrencilerin toplumsal durumlar sonucunda ortaya çıkan olaylara karşı sosyal ve ahlaki bir bakış açısı geliştirerek bilimsel bir anlayışa sahip olmalarına katkı sağlamaktadır (Hansson, Redfors & Rosberg, 2011; Zeidler, Sadler, Applebaum, & Callahan, 2009). Sosyobilimsel konuların öğretiminde temel amaç, bireylerin toplum içerisinde karşılaşılabilecek sosyobilimsel konulara karşı aktif bir vatandaş olarak nasıl yaklaşım göstereceği ve sahip olması gereken beceriler üzerine odaklanmaktadır (Cian, 2020). Eğitim araştırmacıları teorik ve pedagojik perspektiften sosyobilimsel konuların öğretiminde tartışmalı konulara yer vererek akıl yürütme becerilerinin geliştirilmesini önermektedir (Cansız, 2014). Artık günümüz toplumlarının karşı karşıya olduğu küresel ve yerel sorunlara dair geleceğin vatandaşlarının bilinçli kararlar alabilmelerini sağlayacak bilgilere, becerilere ve yeterliliklere haiz olmaları zorunlu bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim Sadler (2011) sosyobilimsel konuları düşünen ve öğrenme bakış açısına sahip vatandaşların yetiştirilmesini eğitimde önemli görmektedir. Sosyobilimsel konular toplumların uygulamalarını, değer sistemlerini ve sembolik kurumlarını ortaya çıkarmaktadır. Bu noktada bireylerin sosyobilimsel konuları, sosyal ve bilimsel boyutta iyi anlaması önemlidir (Elvan, 2020).

Doğası gereği sosyobilimsel konuların çeşitli, tartışılır, ikilem içerikli olması bu konuların teorik açıdan incelenmesini gerektirmektedir. Sosyobilimsel konular teorik temelde bireylerin sosyobilimsel konuları ahlaki-etik açıdan düşünme biçimleriyle ve buna yönelik bilgileri kullanma

becerisi, analiz etme, değerlendirme yapma gibi çeşitli becerileriyle ilgili olmaktadır. Bireylerin sosyobilimsel konuları değerlendirmesinde ahlaki bakış açıları etkili olduğu gibi sosyal, politik, ekonomik bakış açıları gibi çeşitli boyutlarda etkili olmaktadır (Sadler & Fowler, 2006). Bu noktada Levinson (2008) bireylerin sosyobilimsel konuları muhakeme etmesinde kişisel deneyimlerinin önemli olduğunu vurgulamaktadır. Sosyobilimsel konuların değerlendirilmesinde, bireylerin bir karara varabilmesinde üst düzey muhakeme becerileri etkili olmakta ve konular üst düzey bir düşünme biçimi gerektirdiği için farklı açılardan değerlendirebilecek mantıklı, tutarlı bir düşünce yapısına sahip olması önemli görülmektedir (Söğüt, Genç, Arslan, & Akıllı 2022). Sosyal ikilem olarak tanımlanan sosyobilimsel konular (Molinatti, Girault & Hammond, 2010) hakkında uzlaşmak zor olmaktadır. Genellikle görüşler kişiden kişiye değişmektedir (Hughes, 2000). Bu konular toplum içerisinde yer alan bireylerin yaşamını doğrudan olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Yerel ve küresel boyutta olan sosyobilimsel konular; küresel ısınma, çevre sorunları, genetiği değiştirilmiş organizmalar, cinsiyet ayrımcılığı, yoksulluk, nükleer enerji santralleri olarak özetlenmektedir (Ak, 2016; Aksan, 2012; Arı & Arslan, 2019; Aydos, 2020; Baykal & Baykal, 2008; Bozdoğan, 2011; Geriş, 2022; Öztürk & Çetin, 2009; Sönmez & Kılınç, 2012).

İlk olarak fen eğitimi literatüründe kullanılmaya başlayan sosyobilimsel konular terimi (Dawson 2015), zaman içerisinde kirlilik, küresel ısınma, ozon tabakasının incilmesi, teknolojik icatlar, sağlık sorunları, GDO'lar, nükleer enerji kullanımı, genetik kopyalama, toprak kullanımı, bağnazlık, obezite, doğa katliamı, çocuk istismarı, etnik ayrımcılık, cinsiyet ayrımcılığı, siyasi ayrımcılık, sansür, hayvanlara şiddet, mafya ve çeteler gibi çok çeşitli sosyal konuları içerdiğine rastlanmaktadır (Türkmen, Pekmez & Sağlam, 2017). Bu kapsamda sosyal bilgilerin doğrudan sosyal bilimlerden faydalanan bir ders olması, ders içeriklerinin toplumsal konuları içermesi, sosyal bilgileri sosyobilimsel konuları doğrudan içeren bir ders haline getirdiği ifade edilebilir. Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretimi, sosyobilimsel konuları anlayabilen, eleştirel düşünme becerilerine sahip vatandaşların yetiştirilmesi bakımından önem arz etmektedir (Tunç-Şahin, 2022). Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan “araştırma çevre okuryazarlığı, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, politik okuryazarlık, problem çözme” becerileriyle; “bilimsellik, duyarlılık” değerleri sosyobilimsel konuların öğretimi açısından önemlidir (Okumuş, 2020). Bu açıdan sosyal bilgiler dersinin sosyobilimsel konuların öğretiminde hedeflenen gayelerle örtüşen

pek çok tarafı olduğu düşünülmüştür. Bu bağlamda araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyobilimsel konulara ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma türlerinden, temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Temel nitel çalışma yürüten nitel araştırmacılar insanların deneyimlerini nasıl yorumladıkları, dünyalarını nasıl inşa ettikleri ve deneyimlerine hangi anlamı yükledikleri ile ilgilenerek, insanların yaşamlarını ve deneyimlerini nasıl anlamlandırdıklarını anlamaya odaklanmakta olup, genellikle eğitimde en yaygın olarak kullanılan nitel araştırma biçimidir ve veriler görüşmeler, gözlemler veya doküman analizi yoluyla toplanır (Merriam, 2009). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyobilimsel konulara ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlandığından gerçekleştirilen çalışmada temel nitel araştırma deseni seçilmiştir.

Çalışma Grubu

Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan kolay ulaşılabilir durum örneklemesine göre belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi, araştırmacının hız, pratiklik ve düşük maliyetle yakın ve erişilebilir bir durumu seçmesini sağlar (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu sebeple araştırmacının çalışma grubunu, Muğla il Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet okullarında görev yapmakta olan ve soruları yanıtlamayı kabul eden sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1

Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Değişkenler	Gruplar	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	8	66.7
	Erkek	4	33.3
Yaş Aralığı	38-45	10	83.33
	46-53	2	16.67
Hizmet Süresi	15-19	10	83.33
	20-26	2	16.67
Kitle İletişim Araçları	İnternet	10	
	Akıllı telefon	5	
	Televizyon	4	
	Gazete	2	

Kullanılan Sosyal Ağlar	Instagram	9
	WhatsApp	5
	Twitter	5
	Facebook	5
	YouTube	2

Tablo 1’de olduğu gibi, katılımcıların 8’i kadın (%66,7) ve 4’ü erkek (%33,3) olmak üzere toplam 12 katılımcı yer almaktadır. Çalışmada kadın öğretmenler erkek öğretmenlerden daha fazladır. Verilere göre yaş aralığı 38-45 olan öğretmen sayısı 10 (%83,33) iken yaş aralığı 46-53 arasında olan öğretmen sayısı 2 (%16,67)’dir. Yaş aralığı 38- 45 arası öğretmenler, yaşa aralığı 46-53 yaş arasına göre daha fazladır. Hizmet süresi aralığı 15-19 olan öğretmen sayısı 10 (%83,33) iken hizmet süresi 20-26 arasında olan öğretmen sayısı 2 (%16,67)’dir. Hizmet süresi 15-19 aralığındaki öğretmenler, 20-26 arasında olan öğretmenlere göre daha fazladır. Araştırılan bölgedeki koşullara göre öğretmen hizmet yılı yüksek olan örneklem grubuna ulaşılabilmiştir. Bu yüzden hizmet yılı 15 yıldan az olan öğretmenler mevcut değildir. Katılımcıların en çok kullandığı kitle iletişim aracının internet olduğu, en az kullandığı kitle iletişim aracının da gazete olduğu görülmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre en çok kullanılan kitle iletişim aracının internet olduğu görülmektedir. Bunun nedeni günümüzdeki teknolojik ilerlemelere bağlı olarak bireysel iletişim ile ilişki kurmayı ve sürdürmeyi sağlayan dünyadaki en büyük ve yaygın ağ olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Katılımcıların en çok kullandığı sosyal ağın “Instagram”, en az kullandığı sosyal ağın ise “YouTube” olduğu görülmektedir. Bu durumun Instagram’ı paylaşım ve takip aracı olarak daha uygun ve yaygın bir uygulama olduğu gerekçesiyle öğretmenlerin daha çok kullandığı söylenebilir.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede; Mülakatı yapan kişi, belirli bir konu listesini veya alt alanları içermeye çalışır. Zamanlama, uygun üslup ve her soruya ayrılan süre, mülakatı yapan kişi tarafından dikkate alınır. Önceden belirlenen amaca ve bu amaç doğrultusunda hazırlanan kontrol listesi çerçevesinde, görüşmeci herhangi türden soruyu sorma özgürlüğüne sahiptir (Karaca, 2021). İlgili alan yazın taramasının gerçekleştirilmesinin akabinde uzman görüşü alınarak araştırma soruları oluşturulmuştur. Veri toplama aracının iç güvenilirlik değerinin hesaplanmasında Miles & Huberman (1994) güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Bu kapsamda soruların geçerliği için sosyal bilgiler eğitimi alanından 4 uzman ve Türkçe eğitimi alanından 1 uzman olmak üzere toplam 5

uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Miles & Huberman (1994) modelinde içsel tutarlılık olarak adlandırılan ve kodlayıcılar arasındaki görüş birliği olarak kavramsallaştırılan bu benzerlik: $\Delta = C \div (C + \partial) \times 100$ formülü kullanılarak hesaplanabilir. Formülde, Δ : Güvenirlik katsayısını, C: Üzerinde görüş birliği sağlanan konu/terim sayısını, ∂ : Üzerinde görüş birliği bulunmayan konu/terim sayısını ifade etmektedir. İçsel tutarlılığı veren kodlama denetimine göre kodlayıcılar arası görüş birliğinin en az %80 olması beklenmektedir (Miles & Huberman, 1994; Patton, 2014). İlgili veri toplama aracında iç güvenirlik %90 olarak hesaplanmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda veri toplama aracının nihai hali oluşturulmuştur.

Nihai hali oluşturulan veri toplama aracında yer alan sorular şunlardır:

1. Program ve ders kitabı içeriği dikkate alındığında sosyobilimsel konuların niteliği ve niceliği hakkında düşünceleriniz nelerdir?
2. Sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve dışı etkinliklere başvuruyor musunuz? Eğer başvuruyorsanız bu etkinlikler hangileridir belirtiniz. Eğer başvurumuyorsanız sebepleri nelerdir belirtiniz.
3. Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdir? Açıklayınız.
4. Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir? Açıklayınız.
5. Sizce sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konular hangi sınıf düzeyinde daha çok verilebilir? Neden?

Verilerin Analizi

Araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler, betimsel bir anlatımla sunulmuş ve doğrudan alıntılara yer verilerek içerik analizine başvurulmuştur. İçerik analizi, tümevarım yöntemine dayanan ve kuram oluşturmayı hedefleyen bir nitel analiz türüdür. İçerik analizinin tümevarım yöntemine dayandığı, verilerden genel bir anlayış geliştirmek ve kuramsal bir çerçeve oluşturmak için kullanıldığı vurgulanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021).

Nitel çalışmada geçerlilik ve güvenilirliğin sağlanması önemli bir durumdur. Bu çalışmada birden fazla geçerlik ve güvenilirlik yöntemi uygulanmıştır. Öncelikle geçerlilik için, örneklem seçme kriterleri ve örneklemin özellikleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Ayrıca veri toplama araçlarının nasıl oluşturulduğu, alanyazından nasıl yararlandığı ve uzman görüşleri veri toplama araçları kısmında yer verilmiştir. Güvenirlik için ise veri analizinde ve bulgularda örnek alıntılara yer verilmiştir. Ayrıca veri analizi başka bir uzman tarafından incelenmiş ve uyumluluk indeksi hesaplanmıştır. Bulguların yorumlanmasında alanyazında yapılan benzer çalışmalar dikkate alınmıştır.

Bulgular ve Yorum

Katılımcılara, “Program ve ders kitabı içeriği dikkate alındığında sosyobilimsel konuların niteliği ve niceliği hakkında düşünceleriniz nelerdir?” sorusu sorulmuş ve verilerin analizinden elde edilen bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Katılımcıların Program ve Ders Kitabı İçeriği Dikkate Alındığında Sosyobilimsel Konuların Niteliği ve Niceliğine İlişkin Görüşleri

KATEGORİ	KODLAR	KATILIMCI GÖRÜŞLERİ
Az	Ders Saati	K1, K10, K11
	Kazanımlar Yüzeysel	K1, K3, K4, K6, K7
	SB Konuları Aktarılması (Fen)	K1, K9
	Bilimsel Araştırma Basamakları	K1, K7, K8, K9
	Öğrenci Farkındalığı	K2, K3
	Konu İçeriği	K2, K3, K5, K6, K10
	Güncel Sorunlar	K2, K8, K9
	Öğrenci Niteliği	K2, K4, K5, K6, K8
	Uygulama Dersi	K4, K10, K11
	Sınav Sistemi	K4, K9
Çok	Ders İçeriği Soyut	K9, K11
	Tartışmalı Konular	K1, K12
	İçerik Uygun	K12
	Konular Yeterli	K12
	Beceri Öğretimi İyi	K12

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların her iki kategoride toplam 15 kod ürettikleri ve bunlardan en fazla 11 kod “Az” kategorisinde en az 4 kod ile “Çok” kategorisinde kod ürettiği görülmektedir. Az kategorisinde bu kodlardan “Kazanımlar yüzeysel”, “Konu içeriği az” ve “Öğrenci niteliği az” kodları katılımcıların en çok görüş belirttikleri kodlar iken “SB konuları aktarılması (Fen)”, “Öğrenci farkındalığı az”, “Sınav sistemi” ve “Ders içeriği soyut” kodları en az görüş belirttikleri kodlardır. Diğer bir kategori olan çok kategorisinde ise katılımcılar 4 kod (Tartışmalı Konular,

İçerik Uygun, Konular Yeterli ve Beceri Öğretimi İyi) üretmişlerdir ve bu kodlardan üçünü K12 belirtmiştir. Katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar şu şekildedir:

Az” kategorisinde katılımcıların en çok görüş belirttikleri kodlardan olan “Kazanımlar yüzeysel” koduyla ilgili K2 görüşünü “*Konuların içeriğinde sosyobilimsel konular küçük bölümler halinde yer alıyor. Kazanımlarda günümüz dünya sorunlarından az bahsedilmiş ve genel olarak kazanımlar çok yüzeysel.*” olarak ifade ederken, K3 görüşünü öğrenci yaşına uygun olarak az bahsedilmesinin gerekli olduğunu ve bu yüzden görüşünü “*Çok yüzeysel. Ortaokul yaş anlamında küçük. Belki bu yüzden bu yüzeysellik yeterlidir.*”, olarak ifade etmiştir. Diğer bir kod olan “Konu içeriği az” koduyla ilgili K5 “*Sosyal bilgiler günlük yaşam ve sosyal hayatla ilişkili bir ders olduğu için nicelik bakımından konular arttırılabilir.*” Konuyla ilgili olarak K6 programın Sbk çok yüzeysel olarak değindiğinden konu niceliğinin arttırılması gerektiğini ve bununla ilgili görüşünü de “*Küresel iklim değişikliği, küresel ısınma, doğal afetler konuları var fakat kısaca değinilmiş. Bu konulara çok az. Nicelik olarak var evet ama arttırılması gerekir.*” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrenci niteliğinin az olduğunu görüşünü ifade eden katılımcılar ise konuların az ancak bunun iyi olduğunu ve çok olmasının gerek olmadığını, öğrencilerin konuları önemsemediğini bunun da nitelikleriyle ilgili olduğunu dile getirmişlerdir. Bu durumla ilgili olarak K4 “*Sbk’lar oldukça önemli ancak öğrencilere bir soru sorduğunuzda çok sığ cevaplar verebiliyorlar. Bunun nedeni ise çok azı eleştirel fikirlere sahip, kendini ifade edebilen çok az, çünkü yapmak istemiyorlar. Fikrini konuşmaya çekinen, üşengeç, yaratıcı olmayan bir nesil var. Çok yazık. O yüzden konular az da olsa sadece testlerden aldıkları puanı önemseyen çocuklar oldukça arttırmaya gerek de yok. Sınav sistemi değişmeli.*” görüşlerini dile getirmiştir.

Sosyobilimsel konuların program içeriğinin yeterli olduğunu ve bununla ilgili olarak K12 “*Yeterli derecede yer alıyor. Hatta çok iyi. Tartışmalı konular var. Yenilemez enerji, küresel ısınma, düşünce ve ifade özgürlüğü, eleştirel düşünme, tartışma kültürü kazandırıyoruz. Konular içeriğe yayılmış durumda...becerileri öğretiyoruz, konular yeterli...*” görüşlerinin olduğunu ifade etmiştir.

“Sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve dışı etkinliklere başvuruyor musunuz? Eğer başvuruyorsanız bu etkinlikler hangileridir belirtiniz. Eğer başvurmuyorsanız sebepleri nelerdir belirtiniz.” Sorusuna katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar analizinden elde edilen bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

Katılımcıların Sosyobilimsel Konuların Öğretiminde Sınıf İçi ve Dışı Etkinliklere Başvurma Durumuna İlişkin Görüşleri

KATEGORİ	KODLAR	KATILIMCI GÖRÜŞLERİ
Hayır	Zaman sınırlı	K1, K3, K8, K9, K11, K12
	Ders saati sınırlı	K1, K3, K9, K11, K12
	Sınıf dışı etkinlik zor	K2, K5, K10, K12
	Konuların içeriği yoğun	K1, K3, K9, K10
	Pandemi	K3, K4, K7, K9
	Tartışma becerisi az	K7, K8, K11
	İmkanlar kısıtlı(maddi)	K1, K8, K11
	Sınıf içi etkinlik uygun	K3, K5
	Sosyobilimsel konu az	K5, K6
	Bilimsel tartışma ortamı yok	K1, K6
	Prosedürler	K6, K7
Evet	Tartışma etkinliği	K2, K6, K7, K8, K12
	Çevre gezisi	K6, K10
	Müze gezileri	K9, K10
	Drama	K8
	Dijital ortam etkinliği	K8

Tablo 3’te görüldüğü üzere “Hayır” ve “Evet” kategorilerinde toplam 16 kod üretilmiştir. Bu kodların en çoğu hayır yani “*sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve dışı etkinliklere başvurumuyorum*” anlamına gelmektedir. “Hayır” kategorisinde 11 “Evet” kategorisinde 5 kod üretilmiş ve en çok katılımcı görüşünün olduğu kod ise hayır kategorisinde bulunan “Zaman sınırlı” kodu olmuştur. “Hayır” kategorisinde bulunan diğer bir kod olan “Ders saati sınırlı” 5 katılımcı “Sınıf dışı etkinlik zor”, “Konu içeriği yoğun” ve “Pandemi” kodlarında ise 4 katılımcı görüş dile getirmiştir. “Evet” kategorisinde ise “Tartışma etkinliği” kodu 5 katılımcı ile en çok katılımcı görüşü olan kod olmuştur.

Katılımcıların en çok görüş belirttiği “Zaman sınırlı” kodunda K8 “*Sınıf dışı etkinlik mümkün olmuyor. Etkinlik aslında tamamen zaman ve imkân meselesidir. Ama maalesef çok kısıtlı.*” olarak; K9 “*Sosyal bilgiler dersi 2 saat ve blok ders olsa bile diğer dersleri aksatmadan gitmek mümkün olmuyor. Konular yetişmiyor, bu sebeple daha çok sınıf içi etkinlikler mümkün oluyor.*”, olarak görüşlerini bu şekilde ifade etmişlerdir. Benzer bir şekilde K11 “*Sınıf dışı etkinlik yapamıyorum. İmkânlar kısıtlı, zaman kısıtlı...*” olarak, K12 ise “*Konuların yetişmesi sıkıntısı var. Zaman ve imkân yetersizliğinden dolayı sınıf dışı etkinlik yapmıyoruz.*” olarak görüşlerini dile getirmişlerdir.

Günümüzde pandemi süreci yaşanmış ve bu yüzden eğitime ara verilmiştir. Katılımcıların bazıları sınıf içi ve dışı etkinlik yapmamalarını bu gerekçeyle ifade etmişlerdir. Bu katılımcılardan K3 “Pandemi süreci yaşandı biliyorsunuz ve bir süre sınıflarda yüz yüze olamadık. Pandemiden önce tartışma etkinliğini nadiren yapabiliyorduk. Programı yetiştirme kaygısından dolayı da uygulamalı etkinliklere yer veremiyoruz.”, olarak; K4 “*Önceki yıllarda nadir de olsa müzelere giderdik. Şu an yapamıyoruz. Pandemiden dolayı...*” olarak; K7 “*Sosyal bilgilerde müze gezisi yaptırılabilir fakat pandemi süreci bu sıkıntıları daha da arttırdı.*” Olarak görüşlerini açıklamışlardır.

“Evet” kategorisinde ise “Tartışma etkinliği” kodunda katılımcılar genel olarak sınıf içi etkinlik yaptırıldığını ve bu etkinliğin tartışma etkinliği olduğunu belirtmişlerdir. K6 konuyla ilgili olarak “*Sınıf ortamında çocuklar yüzeysel olsa da tartışabiliyorlar. Genellikle günümüzde duyulan konular mesela aşı konusu tartışılıyor. Sınıf içinde ders çerçevesinde tartışılıyor.*” görüşünü; K7 “*Sınıf içerisinde tartışma etkinliği yapılabilir. Münazara yapabiliyoruz. Fakat sınıf dışına çıkmak pek mümkün olmuyor.*” görüşünü dile getirmişlerdir.

Katılımcılara, “Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaştığımız sorunlar nelerdir? Açıklayınız.” sorusu sorulmuş ve verilerin analizinden elde edilen bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Katılımcıların Sosyal Bilgiler Dersinde Sosyobilimsel Konuların Öğretiminde Karşılaştığı Sorunlara İlişkin Görüşleri

KATEGORİ	KODLAR	KATILIMCI GÖRÜŞLERİ
Sorun yaşanmıyor	Olumlu tartışma ortamı var	K1, K4, K10
	Çevre bilinci kazanılıyor	K2
	Özgüven kazanılıyor	K4
	Tartışmalı konuların varlığı	K4
	Farkındalık yüksek	K6
	Sosyal bilgiler yaklaşımı	K10
	Güncel bir ders	K10
	Davranış değişimi olumsuz	K2, K3, K7, K11, K12
	Tartışma kültürü az	K5, K6, K7, K11, K12
	Bilinç yok	K3, K5, K7, K12
Sorun yaşanıyor	Farkındalık yok	K3, K5, K7, K9
	Ders saati az	K4, K8, K9, K11
	Öğrenci sayısı yüksek	K2, K5
	Tartışmadan kaçınma	K5, K7
	Çevre ve aile baskısı	K7, K11
	Hayata dair değil	K9, K11

Tablo 4'e göre, katılımcıların sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaştığı sorunlara verilen cevaplara ilişkin "Sorun Yaşanmıyor" ve "Sorun Yaşanıyor" olmak üzere iki kategori vardır. Katılımcıların en çok görüş belirttikleri kategori "Sorun Yaşanıyor" kategorisinde toplam 9 kod üretilmiştir ve bunlar arasında en çok görüş ile "Davranış değişimi olumsuz" ve "Tartışma kültürü az" kodlarında 5 katılımcı görüş bildirmiştir. Sorun yaşanmıyor kategorisinde toplam 7 kod üretilmiştir ve bunlar arasında "Olumlu tartışma ortamı var" kodu toplam 3 katılımcı görüşüyle en çok görüş bildirilen kod olmuştur.

Katılımcıların sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde genellikle sorun yaşadıklarını ifade etmişleridir. Katılımcılar sorun yaşamasının gerekçesini öğrencilerin tartışma ortamında davranış değişiminin olumsuz olmasından ve tartışma kültürünün az olmasından kaynaklı olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durumla ilgili K2 "*Tartışmalı ikilemler konularında öğrenciler kendi görüşünde ısrar ediyorlar, karşı tarafın görüşüne saygı duyulan bir tartışma ortamı pek mümkün olmuyor. Girdiğimiz sınıf sayımız çok fazla, dolayısıyla tek tek her çocuktaki davranış değişimini gözlemleyemiyoruz. Fakat nadiren de olsa olumlu da olabiliyor ancak genelde olumsuz.*", olarak; K3 "*Çocukların yaşamından bir etki farkındalık olmuyor. Derste tartışma ortamı olduğunda olumsuz etki yapabiliyor. Öğrenciler tartışmayı bilmiyor, kavga edeceklerini zannediyor ve fikirlere hiç saygı yok. Bu yüzden sorun yaşıyorum.*", olarak; K5 "*Soru sorulduğunda tek tip cevaplar veriyorlar, tartışmaya pek açık değiller, bazı sorulara hiç cevap vermiyorlar çünkü umurlarında değil cevap vermeye üşeniyorlar, bilinç hiç yok.*" Olarak; K6 "*Sosyobilimsel konuların farkındalığı, tartışma kültürü edinmek gibi önemli kazanımlar geri plana itilmekte. Bu konular sınavda çıkmadığı için, çok fazla çıkmadığı için öğrenciler önemsememekte.*" olarak; K7 "*Her çocuğun yetiştiği bir kültür vardır. Dolayısıyla bu noktada veli profiline olumlu ve olumsuz sonuçlarını görmekteyiz. Farkındalık durumu velinin bilinçli olup olmamasına göre değişmektedir. Bundan dolayı kendilerini ifade etmekte zorlanıyorlar, çünkü tartışma kültürü yok. Öğrencilerde tartışmayla olumlu bir etki oluşturmak çok zor.*" olarak; K11 "*sınıf içi etkinliklerde davranış değişikliği, farkındalık kazanımı, kalıcı olmuyor. Çünkü çocuk öğrendiklerini yakın çevresi ve ailesinde gözleyemiyor. Dolayısıyla okul içerisinde davranış değişikliği sınırlı.*", olarak; K12 "*Tartışma ortamı bazen olumsuz davranışlara sebep oluyor. O zamanlar da tartışmayı kesmek zorunda kalıyorum. Tartışma bazen siyasi söylemlere doğru evrilebiliyor. Olumlu bir etki bırakmıyor.*" görüşlerini dile getirmişlerdir.

Katılımcıların çoğu sosyobilimsel konuların öğretiminde sorun yaşadığı görüşünün yanı sıra sorun yaşamayan katılımcılar da vardır. Bu katılımcılar sınıf ortamında olumlu tartışma ortamını sağladıklarını ve öğrencilerin olumlu yönde etkilendiklerini, fikirlerini rahat bir ortamda dile getirdiklerini ve katılımcıların öğrencilerine kalıcı bir öğrenme alanı sağladığı görüşünü dile getirmişlerdir. Bu konuyla ilgili olarak K1 “*Tartışma etkinliğini sınıf içerisinde az da olsa yaptırabildim. Sınavların yoğunluğundan sıkılmış olan çocuklara bu çok iyi geldi. Sonuçta bilgi yüklemesi, dışında bir şey. Olumlu sonuçlar da aldım.*” olarak; K4 “*Sınıf içi etkinlikler iyi oluyor. Örneğin tartışma ortamı güzel olduğu zaman öğrenci motive oluyor. O yüzden ben sık sık tartışma ortamı yaratıp olumlu sonuçlar alıyorum.*” olarak; K10 “*Çocuklar tartışma etkinliğinde çok olumlu yönde etkilenebiliyorlar, kendi yaşantılarından örnekler verebiliyorlar. Çocuklar üzerinde olumlu anlamda etki yaratabiliyor.*” görüşlerini dile getirmişlerdir.

Katılımcılara, “Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir? Açıklayınız.” sorusu sorulmuş ve verilerin analizinden elde edilen bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5

Katılımcıların Sosyal Bilgiler Dersinde Sosyobilimsel Konuların Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerilerine Yönelik Görüşleri

KATEGORİ	KODLAR	KATILIMCI GÖRÜŞLERİ
Sorunların giderilmesi	Sınav sistemi	K1, K4, K7, K9
	Fikirlere saygı duyulmalı	K4, K8, K11
	Tartışma ortamı sağlanmalı	K8, K11
	Prosedürler kaldırılmalı	K2, K6
	Ön bilgiler kullanılmamalı	K2, K9
	Rol model olmak	K2, K7
Yeni çözümler	Ders saati arttırılmalı	K1, K7, K9, K10, K11
	Sınıf dışı uygulama dersi konulmalı	K2, K3, K8, K11
	Sınav türü değişmeli	K4, K7, K9
	Günlük hayatla ilişkilendirme	K7, K8, K9
	Programla sınav sistemi eşitliği	K1, K7

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerilerine yönelik görüşleri yer almaktadır. Görüşlere göre “Sorunların giderilmesi” ve “Yeni çözümler” olmak üzere iki kategori vardır. Katılımcılar bazı sorunların ortadan kaldırılması halinde bir çözüm olduğunu dile getirdikleri için “Sorunların Giderilmesi” kategorisinde görüşleri yer almaktadır. Bazı katılımcılar ise yeni çözüm önerileri

olarak düşündükleri görüşlerini dile getirdikleri için “Yeni Çözümler” kategorisinde görüşleri yer almaktadır. Katılımcılardan görüşlere göre toplamda 7 olmak üzere en çok kod üretilen, kategori “Sorunların giderilmesi” kategorisi olmuştur. Ancak katılımcıların en çok görüş ifade ettiği kod olan “Ders saati arttırılmalı” kodu “Yeni çözümler” kategorisinde yer almaktadır.

Katılımcılar bazı sorunların giderilmesinin sosyobilimsel konuların öğretimini sağlamak için bir çözüm önerisi olduğu görüşünü dile getirmişlerdir. Sorunların giderilmesi kategorisinde en çok görüş bildirilen kod “Sınav sistemi” sorununun çözümü olmuştur. Bu katılımcılardan K1 “*Sınav odaklı olmayacağız. Yani bir konunun öğrenilip öğrenilmediğini yazılıyla ölçemeyiz. O yüzden etkinlik ve uygulama odaklı olmalıyız. Eğitim sistemi sınav sistemi hiç uygun değil değişirse sorun ortadan kalkar.*” olarak K4 “*Test yöntemi ortadan kalkmalı, düşünmek, yazı yazmak bunlar çok önemli. Ana sorun bu sınav sistemi...*” olarak; K7 “*Sınav sistemi olmamalı, sınav öğrenmede araç olmalı amaç asla olmamalı, yarış atı benzetmesi çok doğru...tüm sorunların kaynağı bu...*” olarak; K9 “*Sınav sistemi tam bir baş belası. Tüm sorunların kaynağı budur diyebilirim. Öğrenci küçük yaşından itibaren sadece sınavda çıkar mı diye konuları önem sırasına koyarsa bize düşen bir görev olmuyor kısıtlı kalıyoruz.*” olarak görüşlerini sunmuşlardır.

Katılımcıların birçoğu ders saatini yetersiz buldukları için sosyobilimsel konuların ne yazık ki az değinildiğini ve hatta hiç değinilmediğini ifade etmişlerdir. Bu sorunun çözümüne ilişkin ise yeni bir çözüm yolu olarak ders saatinin arttırılması gerektiği görüşünü dile getirmişlerdir. Bu konuyla ilgili olarak K1 “*Etkinlik yaptırmak istediğimde tek sorun ders saatinin düşük olması çünkü etkinlikle öğretmek istesem iki dersi sadece etkinliğe ayırmam gerekiyor. o yüzden tek çözüm ders saati arttırılmalı hatta 4 saat olmalı.*” olarak; K7 “*Ders saati sınırlaması çok yanlış. Öğretmen her sınıf seviyesine kendi karar vermeli. Ne kadar ders vereceğini öğretmen bilir. Sosyal bilgilerin ders saati çok yetersiz. O yüzden arttırılmalı.*” olarak; K9 “*Sınav sistemi ve konu yetiştirme telaşı imkânsızlık. Program yoğun ve noktada tek çözüm ders saati sayısı arttırılmalı.*”, olarak; K10 “*Ders saat sayısı arttırılsa sınıf dışı etkinliklere de zaman ayırabiliriz.*” olarak; K11 “*Kalıcı davranış değişikliği sağlanmıyor. Zaman kısıtlaması var ders saati arttırılmalı.*” olarak görüşlerini dile getirmişlerdir.

Katılımcılara, “Sizce sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konular hangi sınıf düzeyinde daha çok verilebilir? Neden?” sorusu sorulmuş ve verilerin analizinden elde edilen bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Katılımcıların Sosyal Bilgiler Dersinde Sosyobilimsel Konular Hangi Sınıf Düzeyinde Daha Çok Olması Gerektiğine İlişkin Görüşleri

KATEGORİ	KODLAR	KATILIMCI GÖRÜŞLERİ
Daha çok verilmeli	5. sınıf	K2, K3, K10
	6. sınıf	K1, K5, K6, K8, K9, K11
	7. sınıf	K4, K7, K12
Çünkü	Hazır bulunuşluk düzeyi	K1, K4, K5, K7, K9, K10, K12
	Erken yaş	K1, K2, K3, K7, K10
	Bilinç kazanma	K2, K5, K6, K10
	Soyut düşünme becerisi	K8, K11, K12

Tablo 6'ya göre katılımcıların sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konular hangi sınıf düzeyinde daha çok olması gerektiğine ilişkin verdikleri cevaplarda 2 kategori vardır. Bu kategorilerden “Daha çok verilmeli” kategorisi, hangi sınıf seviyesinde daha çok olması gerektiği ile ilgili görüşler iken, “Çünkü” kategorisi, neden o sınıf seviyesinde olması gerekliliğiyle ilgili açıklamaların olduğu kategoridir. “Daha çok verilmeli” kategorisinde 6. sınıf kodu katılımcıların en çok görüş belirttikleri kod iken. 7. sınıf kodu en az görüş belirttikleri kod olmuştur. “Çünkü” kategorisinde ise “Hazır bulunuşluk” kodu katılımcıların neden çok olması gerekliliği ile ilgili açıklaması olup en fazla görüşe sahip kod olmuştur.

Katılımcıların çoğu 6. Sınıf öğrenme alanları bakımından sosyobilimsel konuların zengin olduğunu ancak yine de daha da zenginleştirilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Katılımcıların sosyobilimsel konuların içeriğine ilişkin 6. sınıf düzeyinde neden olması gerektiğini ise hazır bulunuşluk seviyesinden kaynaklı olduğunu ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda konu ile ilgili katılımcı görüşleri örnekleri verilmiştir:

K1: “Hazır bulunuşluk düzeyi bakımından düşünüldüğünde, 6. sınıfın daha uygun olduğunu düşünüyorum. Çünkü 6. Sınıf küçük yaşlardan itibaren kazandırılmalıdır. 6. sınıflarda konular var ancak yeterli değil. Daha fazla olmalı ki öğrenci erken yaşta bu bilinci kazanabilsin.”

K5: “Hazır bulunuşluk. 6. Sınıflarda konular yoğun ama daha da olmalı. Çünkü öğrenci belki de ‘Ben fikirlerim işe yaradığına başarılıyım.’ diyebiliyor. O yüzden olmalı.”

K6: “6. Sınıfta daha fazla konu var. Ağaç yaşken eğilir deyip bu konuların daha çok verilmesini umuyorum. Çünkü öğrencinin 6. Sınıfta hazır bulunuşluk seviyesi iyi.”

K8, “6. sınıflarda daha çok var ancak öğrenciye yetmiyor. Her hafta başka bir şey istiyorlar. O yüzden daha fazla olmalı. 6. Sınıf harika bir seviye çünkü tam yaşı. Hazır bulunuşluk seviyesi bakımından da 6. Sınıfta olması çok önemli.”

K9, “En yoğun ve hatta en ağır müfredat. Ancak gereksiz şeyleri atıp yerine sosyobilimsel konular getirilse çok iyi olur. Çünkü öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyeleri iyi durumda.”

K11, “6. sınıf. Çok kalıcı olarak öğreteceğimiz program yok. Konuların bazıları gereksiz şekilde ağır o yüzden sosyobilimsel daha çok olacak program olmalı. Hazır bulunuşluk dikkate alınmalı. Soyut düşünme de.”

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamında, çalışmaya katılım sağlayan öğretmenlerin %66,7’sinin kadın, %33,3’ünün erkek öğretmenlerden oluştuğu, katılımcıların büyük çoğunluğunun (%83,33) 38-45 yaş aralığında olduğu ve hizmet süresi bağlamında yine katılımcıların büyük çoğunluğunun (%83,33) 15-19 yıl aralığında hizmet süresine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü’nün (WHO) belirlemiş olduğu yaş aralıkları dikkate alındığında katılımcıların büyük çoğunluğunun genç yaş olarak ifade edilen 25-44 arasında yer aldığı söylenebilir (Dyussenbayev, 2017). Öğretmenlerin hizmet süresine ilişkin sonuç dikkate alındığında, mesleki tecrübeye sahip oldukları ifade edilebilir. Alonge, Olayinka, Victoria, Francis & Oluwakemi (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlerin öğretmenlik deneyimi ile öğrencilerin akademik performansı arasında anlamlı pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuç doğrultusunda çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin hizmet sürelerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu bir etki meydana getirdiği ifade edilebilir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin en çok kullanmakta olduğu sosyal medya platformları arasında “Instagram” ve “WhatsApp” yer almakta iken, en az kullandıkları platformun ise “Youtube” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Günümüzde Instagram hem sosyalleşme hem de paylaşım noktasında sahip olduğu popüleritenin yüksek olması ve katılımcıların yaş aralığı da dikkate alındığında en çok kullanılan sosyal medya platformu olarak tercih edilmesinin önemli etkiye sahip olduğu dile getirilebilir. Carpenter, Morrison, Craft & Lee (2020) tarafından ortaya konulan çalışmada bir ilkokul öğretmeni “Instagram, sınıfımı ve bir eğitimci olarak bakış açımı tamamen

değiştirdi. Sınıftaki herhangi bir alanı işaret edebilir ve bir Instagram arkadaşım tarafından önerilen veya oluşturulan bir kaynak, merkez, ekran veya başka bir eğitim aracından alıntı yapabilirim. Instagram'dan gelen destek de inanılmazdı; sınıftaki zorlu günlerin ardından, deneyimlerimi ve beyin fırtınası çözümlerimi öğretmen arkadaşlarımla paylaşabileceğimi biliyorum.” şeklinde görüş belirtmektedir. Bu da bir sosyal medya uygulaması olarak Instagram'ın öğretmenler açısından önemine işaret etmektedir. Buna ek olarak eğitimcilerin Instagram'ı önemli ölçüde kullandığına dair çalışmalar da literatürde yer almaktadır (Rozen, 2018).

Program ve ders kitabı içeriği dikkate alındığında sosyobilimsel konuların niteliği ve niceliği hakkında öğretmen görüşlerinin az ve çok yönünde iki kategoride toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler programı ve ders kitabında sosyobilimsel konuların küçük bölümler halinde yer aldığı ve buna ilişkin kazanımların yüzeysel kaldığı, sosyal bilgilerin günlük hayatla ilişkisi dikkate alındığında niceliksel olarak sosyobilimsel yönden konu sayılarının artırılması, konu içeriklerinin günümüz dünya sorunlarını kapsayacak şekilde genişletilmesinin önemli olduğu, buna ek olarak mevcut öğrenci potansiyelinin sosyobilimsel konuları açıklamada yetersiz kaldığı öğretmenler tarafından ifade edilen sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde dünya üzerinde meydana gelen değişmelerin ve gelişmelerin toplumlar üzerinde olumlu ve olumsuz etkilerine ilişkin yaşanan tartışmaların sosyobilimsel konuların kapsamına girdiği (Aydın & Kılıç-Mocan, 2019) göz önüne alındığında program ve ders kitabında güncel sorun ve yaklaşımlara ilişkin konu içeriklerinin zenginleştirilmesinin gerekliliği gün yüzüne çıkmaktadır. Han-Tosunoğlu ve İrez (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, biyoloji öğretmenlerinin %36,3'ünün sosyobilimsel konuların sınıf içindeki yerinin yetersiz düzeyde olduğu yönünde görüş belirttiği tespit edilmiştir. Buna ek olarak yine aynı çalışmada sosyobilimsel konuların fen eğitimindeki yerine ilişkin öğretmenlerin %26,5'inin sınırlı düzeyde bir farkındalığın olduğu yönünde bir görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Program ve ders kitabı içeriği dikkate alındığında sosyobilimsel konuların niteliği ve niceliği hakkında çok yönünde görüş belirten öğretmenlerin, sosyobilimsel konulara yönelik tartışmalı konuların yer alması, içeriklerin uygun bir şekilde sunulması, konuların yeterli ve sosyobilimsel konulara yönelik beceri öğretiminin iyi düzeyde olduğu yönünde bir görüşe sahip olduğu öğretmen görüşleri doğrultusunda tespit edilmiştir. Et ve Gömleksiz (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmada da sosyobilimsel konulara ilişkin kazanımların yetersiz olduğu ve öğretim programında bu kazanımlara daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği yönünde bir sonuca ulaşılmıştır.

Sosyal bilgiler dersinde öğretmenlerin sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve dışı etkinliklere yer verme noktasında, sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere yer vermeyen öğretmenlerin, zamanın kısıtlı olması, konu içeriklerinin yoğun olması, öğrencilerin tartışma becerilerini sağlamada yetersiz olması, etkinlik için sosyobilimsel konuların az olması ve etkinlik süreçlerindeki prosedürlerden dolayı etkinliklere yer vermedikleri sonucuna öğretmen görüşleri doğrultusunda ulaşılmıştır. Sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve dışı etkinliklere yer verilmeme nedeninin yoğun olarak zamanın sınırlı olmasının gerekçe gösterildiği ulaşılan bir diğer önemli sonuçtur. Sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere yer veren öğretmenlerin, tartışma etkinlikleri, çevre gezileri, müze gezileri, drama ve dijital materyallere yönelik etkinlikleri kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Türkmen ve diğerleri'nin (2017) yapmış olduğu çalışmada, fen bilgisi öğretmen adaylarının sosyobilimsel konuların öğretiminde çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları, sosyobilimsel konularla ilgili gezilerin düzenlenmesi, yaratıcı drama etkinliğinin gerçekleştirilmesi, dijital ve görsel materyallerin kullanılmasına ilişkin sonuçların çalışmada ulaşılan sonucu destekler nitelikte olduğu ifade edilebilir. Karşılı, Karamustafaoğlu ve Kurt (2019) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, okul dışı bir gezi etkinliği kullanılarak sosyobilimsel konulara yönelik öğrencilerin bakış açısına etki durumu incelenmiş ve araştırmada gerçekleştirilen gezinin olumlu yönde etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç doğrultusunda sosyobilimsel konuların öğretiminde sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerin önemli bir etkisinin olduğu ifade edilebilir.

Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde öğretmenlerin sorunların yaşadığı ve yaşanmadığı yönünde 2 kategoride görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sorunlar genel olarak, sınıf ortamında tartışma kültürünün olmamasının, eğitim-öğretimde öğrenilen bilgilerin gerçek hayatta karşılık bulmuyor olması yönünde öğretmenlerin görüş belirttiği, temel noktada öğretmenlerin sınıf ortamlarında tartışmanın oluşmamasını birincil sorun olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Sosyobilimsel konuların öğretiminde sorun yaşamadığını ifade eden öğretmenlerin düşük düzeyde olsa bile tartışma yapabildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin, sosyobilimsel konuları nasıl etkili bir şekilde öğretebilecekleri ve hangi öğretim yöntemleri ile tekniklerini kullanmaları gerektiği konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları gözlemlenmektedir. Ayrıca, bu konularda gerekli deneyime sahip olmamaları, hizmet içi eğitim kurslarını yeterince almamış olmaları ve yazılı kaynak materyallerinin kısıtlı olması gibi nedenlerle öğretmenlerin karşılaştığı zorluklar artmaktadır (Topçu, 2019). Bu bağlamda, sosyobilimsel

konuların öğretiminde çeşitli sorunlar yaşanmasının temel sebepleri arasında sıralanabilir. Üstelik, öğretmenlerin yükseköğretim sürecinde sosyobilimsel konulara yönelik yeterli eğitim almadıkları da bir gerçektir. Lisans eğitimlerinde pedagojik alan bilgisine yoğun bir şekilde odaklanıldığı halde, sosyobilimsel konuların öğretimi için gerekli olan eğitimler genellikle yetersiz kalmaktadır. Bu durum, özellikle öğretmen adaylarının lisans eğitimleri sırasında sosyobilimsel konularda yeterli bilgi ve beceri kazanmalarının önemini vurgulamaktadır (Bilgiç-Kaşıkçı, Uçak ve Savran-Gencer, 2023). Türkmen ve diğerleri (2017) tarafından yapılan bir çalışma da öğretmen adaylarının sosyobilimsel konulara yönelik yetersiz bilgiye sahip olduklarını ortaya koymaktadır, bu da yukarıdaki görüşü destekler niteliktedir.

Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin bulgular ışığında, etkinlik ve uygulama odaklı bir ders yaklaşımının benimsenmesi, sınav odaklı bir eğitimden uzaklaşılması gerektiği yönünde bir düşünceye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sosyobilimsel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin sunulan yenilikçi yaklaşımlar arasında ders saatinin artırılması, sınıf dışı etkinliklerin bulunması, dersin günlük hayatla ilişkilendirilmesi ve yine sınav sistemine dönük yenilikçi değişikliklerin yapılması gerektiği yönünde bir düşüncenin öğretmenler tarafından sorunların çözümüne ilişkin sunulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sık yapılan yazılı ve sözlü ödevler, sınav sistemi için yeterli bir ikame olmanın çok ötesinde, derslerde hem katılımı hem de öğrenmeyi önemli ölçüde artırarak, sınavsız başarılı öğretim bir öğretim için alternatif yapılar olarak kullanılabilir (Tewksbury, 1996). Bu sistem hem motivasyon hem de değerlendirme için sınav yerine önemli bir seçenek olarak değerlendirilebilir. Buna ek olarak literatürde etkinlik temelli öğrenmenin öğrencilerin başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olduğu, etkinlik temelli öğrenmenin anlamayı geliştirdiğine, sorumluluk duygusunu artırdığına, çekici bir öğrenme ortamı yarattığına ve başarıyı artırdığına (Albadi & David, 2019) ilişkin sonuçlar yer almaktadır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde öğretmenlerin sunmuş olduğu çözümlerin bilimsel açıdan uygun olduğu ifade edilebilir.

Sosyal bilgiler dersinde sosyobilimsel konular hangi sınıf düzeyinde daha çok verilmesi ve bunun nedenlerine ilişkin olarak öğretmenlerin katılımcıların en fazla 6.sınıf düzeyinde daha çok verilmesi gerektiği yönünde bir inanca sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin bu sınıf düzeyini seçmesinde hazır bulunuşluluk düzeyinin önemli bir etkisinin olduğu ulaşılan bir diğer sonuçtur. 6.sınıf düzeyinde sosyobilimsel konuların mevcut durumunun zenginleştirilmesi

gerektiği öğretmenler tarafından dile getirilmiştir. Altıncı sınıf, çocuk için hem sosyal hem de akademik açıdan uygun bir büyüme zamanı olup, öğrenciler giderek zorlaşan ders yüküyle nasıl başa çıkacaklarını anlamaya çalışarak yeniliklere açık hale gelmektedir (Lynch, 2018). 6. sınıf öğrencilerinin sosyobilimsel konulara yönelik hazır bulunuşlukları genellikle gelişmekte olan bir seviyededir. Bu dönemde öğrenciler, sosyal bilimler alanında temel kavramları ve becerileri öğrenmeye başlarlar. Sosyobilimsel konularda temel kavramları ve becerileri öğrenmeye başlayan bireylerin hazır bulunuşluk düzeyinin de yükseleceği söylenebilir. Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçlar ışığında şu önerilerde bulunulabilir:

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyobilimsel konulara yönelik görüşlerinin incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmanın veli ve öğrenci merkezli veya veli, öğrenci ve öğretmen eksenli daha geniş katılımcı kitlesi ile bir araştırma gerçekleştirilebilir.

Nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilen çalışmanın karma yöntem, eylem araştırması vb. farklı yöntemler sürece koşulabilir.

Öğretmenlerin öğretim programı ve ders kitabında sosyobilimsel konulara ek olarak öğrencilere alternatif kaynaklar ve farklı öğretim materyallerini sürece dahil etmelerinin konuların anlaşılmasına olumlu yönde katkı sağlayacağı söylenebilir.

Sınıf ortamlarında tartışma ortamlarının oluşmaması veya düşük düzeyde kalmasının önüne geçilmesi ve öğrencileri sürece alıştırmaya adına münazara etkinliklerinin temel düzeyden başlatılarak, öğrencilerde tartışma kültürünün oluşturulması sağlanabilir.

6. sınıf seviyesinin hazırbulunuşluk düzeylerinin daha iyi olduğu ifadelerinden hareketle, bu sınıf seviyesinde zenginleştirilmiş öğretim ortamlarıyla öğrencilerin sosyobilimsel konulara yönelik sahip olduğu biliş düzeylerinin artırılması sağlanabilir.

Kaynakça

Ak, M. (2016). Toplumsal bir olgu olarak yoksulluk. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (54), 296-306.

- Albadi, A., & David, S. A. (2019). The impact of activity based learning on students' motivation and academic achievement: A study among 12th grade science and environment students in a public school in Oman. *Specialty Journal of Knowledge Management*, 4(4), 44-53.
- Alonge, B. D., Olayinka, K. A., Victoria, A. O., Francis, F. A., & Oluwakemi, A. (2020). Teachers' teaching experience and educational qualification as correlates of academic performance of students in public secondary schools in Ekiti State, Nigeria. *Journal of Education and Practice*, 11(2), 108-110. <https://doi.org/10.7176/jep/11-2-12>
- Arı, A. G., & Arslan, K. (2019). Fen bilimleri öğretmenlerinin genetiği değiştirilmiş organizmalar hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi. *Academic Perspective Procedia*, 2(1), 17-26. <https://doi.org/10.33793/acperpro.02.01.4>
- Aydın, E., & Kılıç-Mocan, D. (2019). Türkiye'de dünden bugüne sosyobilimsel konular: Bir doküman analizi. *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 3(2), 184-197, <https://doi.org/10.35346/aod.638332>
- Aydos, M. C., (2020). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Türkiye Cumhuriyeti'nin güncel enerji politikalarına ilişkin yaklaşımları* (Tez No: 177A5020) [Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Baykal, H., & Baykal, T. (2008). Küreselleşen dünyada çevre sorunları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 1-17. http://www.mku.edu.tr/files/25_dosya_1338382563.pdf
- Bilgiç-Kaşıkçı, C., Uçak, E., & Savran-Gencer, A. (2023). Fen bilimleri öğretmen adaylarının sosyobilimsel konulara yönelik farkındalıkları ve sosyobilimsel konuların öğretimine yönelik duyuşsal eğilimleri. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 14(51), 210-227. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3226>
- Bozdoğan, A. (2011). Küresel ısınma sorunu hakkında eğitim alanında yapılan çalışmalardan bir derleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(3), 1609-1624.

- Cansız, N. (2014). *Developing preservice science teachers' socioscientific reasoning through socioscientific issues-focused course*. (Tez No. 377877) [Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi
- Carpenter, J.P., Morrison, S.A., Craft, M., & Lee, M. (2020). How and why are educators using Instagram?. *Teaching and Teacher Education*, 96, 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2020.103149>
- Cian, H. (2020). The influence of context: comparing high school students' socioscientific reasoning by socioscientific topic. *International Journal of Science Education*, 42(9), 1503-1521. <https://doi.org/10.1080/09500693.2020.1767316>
- Dawson, V. (2015). Western Australian high school students' understandings about the socioscientific issue of climate change. *International Journal of Science Education*, 37(7), 1024-1043. <https://doi.org/10.1080/09500693.2015.1015181>
- Dyussenbayev, A. (2017). Age periods of human life. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 4(6), 258-263. <https://doi.org/10.14738/assrj.46.2924>
- Elvan, Ö. (2020). *Çevre ile ilgili sosyobilimsel konularda 7. sınıf öğrencilerinin informal muhakemelerinin incelenmesi* (Tez No. 653409). [Doktora tezi, Kastamonu Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi
- Erkol, M., & Gül, Ş. (2020). Fen bilgisi öğretmen adaylarının sosyobilimsel konulara yönelik tutumları. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 9-21.
- Et, S. Z., & Gömleksiz, M. (2021). Fen bilimleri, biyoloji ve fizik dersi öğretim programlarının sosyobilimsel konular açısından değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 745-756. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.872628>
- Fowler, S.R., Zeidler, D.L., & Sadler, T. D. (2009). Moral sensitivity in the context of socioscientific issues in high school science students. *International Journal of Science Education*, 31(2), 279-296-296. <https://doi.org/10.1080/09500690701787909>

- Geriş, M. (2022). *Sosyal bilgiler derslerinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği konularına yönelik farkındalık geliştirme: kadına yönelik şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı örnekleri* (Tez No. 721078). [Yüksek Lisans Tezi, Sinop Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi
- Gürbüzkol, R., & Bakırcı, H. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin sosyobilimsel konular hakkındaki tutum ve görüşlerinin belirlenmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 870-893. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.751857>
- Hansson, L., Redfors, A., & Rosberg, M. (2011). Students' socio-scientific reasoning in an astrobiological context during work with a digital learning environment. *Journal of Science Education and Technology*, 20, 388-402. <http://dx.doi.org/10.1007/s10956-010-9260-5>
- Han-Tosunoğlu, Ç., & İrez, S. (2017). Biyoloji öğretmenlerinin sosyobilimsel konularla ilgili anlayışları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 833-860. <https://doi.org/10.19171/uefad.369244>
- Hughes, G. (2000). Marginalization of socioscientific material in science-technology-society science curricula: Some implications for gender inclusivity and curriculum reform. *Journal of Research in Science Teaching*, 37, 426-440. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1098-2736\(200005\)37:5<426::AID-TEA3>3.0.CO;2-U](https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-2736(200005)37:5<426::AID-TEA3>3.0.CO;2-U)
- Karaca, S. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Gazi Kitabevi.
- Karlı, G., Karamustafaoğlu, O., & Kurt, M. (2019). Botanik bahçesinin öğretim sürecinde öğrencilerin sosyobilimsel konulara olan bakışlarına etkisi: Sürdürülebilir çevre. *Journal of Computer and Education Research*, 7(14), 437-463. <https://doi.org/10.18009/jcer.603489>
- Levinson, R. (2008). Promoting the role of the personal narrative in teaching controversial socio-scientific issues. *Science and Education*, 17, 855-871. <http://dx.doi.org/10.1007/s11191-007-9076-8>
- Lynch, M. (2018). *What your child should learn in 6th grade*. <https://www.theedadvocate.org/child-learn-6th-grade/>

- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. New York: Sage Publications, Inc.
- Molinatti, G., Girault, Y., & Hammond, C. (2010). High school students debate the use of embryonic stemcells: The influence of context on decision-making. *International Journal of Science Education*, 33(16), 2235-2251. <https://doi.org/10.1080/09500691003622612>
- Okumuş, S. (2020). Argümantasyon destekli işbirlikli öğrenme modelinin akademik başarıya, eleştirel düşünme eğilimine ve sosyobilimsel konulara yönelik tutuma etkisi. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 39(2), 269-293. <https://dergipark.org.tr/en/pub/omuefd/issue/58553/570419>
- Öztürk, M., & Çetin, B.I. (2009). Dünyada ve Türkiye’de yoksulluk ve kadınlar. *Journal of Yasar University*, 4(16), 2661-2698.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice* (14th Ed.). NY: SAGE Publications.
- Rozen, C. (2018). *Teachers turn lessons into Instagram-worthy photos*. <https://www.npr.org/2018/12/04/670829785/teachers-turn-lessons-into-instagram-worthy-photos#:~:text=Teachers%20Turn%20Lessons%20Into%20Instagram%2DWorthy%20Photos%20%3A%20NPR&text=Teachers%20Turn%20Lessons%20Into%20Instagram%2DWorthy%20Photos%20Teachers%20have%20formed,lessons%20and%20even%20daily%20outfits>.
- Sadler, T. D. (Ed.). (2011). *Socio-scientific issues in the classroom teaching, learning and research*. Springer Science & Business Media.
- Sadler, T. D., & Fowler, S. R. (2006). A threshold model of content knowledge transfer for socioscientific argumentation. *Science Education*, 90(6), 986-1004. <https://doi.org/10.1002/sce.20165>

- Sadler, T. D., & Zeidler, D. L. (2005). Patterns of informal reasoning in the context of socioscientific decision making. *Journal of Research in Science Teaching*, 42(1), 112-138. <https://doi.org/10.1002/tea.20042>.
- Sögüt, S., Genç, M. Arslan, H.Ö., & Akıllı, M. (2022). Sosyobilimsel konular hakkında sınıf söylemi üzerine sistematik derleme çalışması. *e-Kafkas Journal of Educational Research*, 9(1), 418-433. <https://doi.org/10.30900/kafkasegt.957280>
- Sönmez, A., & Kılınc, A. (2012). Fen bilgisi öğretmeni adaylarının GDO'lu Gıdaları öğretme konusundaki öz-yeterlik inançları: Bazı psikometrik faktörlerin potansiyel etkileri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)* 6(2), 49-76. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aduefebder/issue/46411/555205>
- Tewksbury, B. J. (1996). Teaching without exams—the challenges and benefits. *Journal of Geoscience Education*, 44(4), 366-372. <https://doi.org/10.5408/1089-9995-44.4.366>
- Topçu, M. S. (2019). *Sosyobilimsel konular ve öğretimi*. Pegem Akademi.
- Tunç-Şahin, C. (2022). Sosyal bilgiler lisans ve lisansüstü öğrencilerinin sosyobilimsel konulara yönelik argümantasyon düzeyleri. *Journal of National Education*, 51(236). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1826988>.
- Türkmen, H., Pekmez, E., & Sağlam, M. (2017). Fen öğretmen adaylarının sosyo-bilimsel konular hakkındaki düşünceleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(2), 448-475. <https://doi.org/10.12984/eggefd.295597>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. Basım). Seçkin Yayıncılık.
- Zeidler, D. L., Sadler, T. D., Applebaum, S., & Callahan, B. E. (2009). Advancing reflective judgment through socioscientific issues. *Journal of Research in Science Teaching: The Official Journal of the National Association for Research in Science Teaching*, 46(1), 74-101. <https://doi.org/10.1002/tea.20281>

Extended Abstract

Purpose

Teaching socioscientific issues in the social studies course is important for raising citizens who can understand socioscientific issues and have critical thinking skills. "Research, environmental literacy, critical thinking, using evidence, political literacy, problem solving" skills and "scientism, sensitivity" values in the social studies curriculum are important in terms of teaching socioscientific issues. In this respect, it was thought that the social studies course has many aspects that overlap with the goals targeted in the teaching of socioscientific issues. In this context, this study aimed to examine the views of social studies teachers on socioscientific issues.

Method

Basic qualitative research design, one of the qualitative research types, was used in the study. Since it was aimed to examine the views of social studies teachers on socioscientific issues, basic qualitative research design was chosen in the study. The study group was determined according to easily accessible case sampling, which is one of the purposeful sampling methods. The study group consisted of social studies teachers working in public schools affiliated to Muğla Provincial Directorate of National Education who agreed to answer the questions.

Semi-structured interview forms were used as data collection tools. In the study, the data obtained through semi-structured interview forms were presented in a descriptive manner and content analysis was applied by including direct quotations. Content analysis is a type of qualitative analysis that is based on inductive method and aims to create a theory. It is emphasized that content analysis is based on the inductive method and is used to develop a general understanding from the data and to create a theoretical framework.

Conclusion

Within the scope of the research, it was concluded that 66.7% of the teachers who participated in the study were female and 33.3% were male, the majority of the participants (83.33%) were in the 38-45 age range, and in terms of length of service, the majority of the participants (83.33%) had a length of service between 15-19 years. Considering the age ranges determined by the World Health

Organization (WHO), it can be said that the majority of the participants are between 25-44, which is expressed as a young age. Considering the result regarding the length of service of the teachers, it can be stated that they have professional experience. In line with this result, it can be stated that the length of service of the teachers in the study group has a positive effect on the academic achievement of the students.

While "Instagram" and "WhatsApp" are among the social media platforms that social studies teachers use the most, it was concluded that the platform they use the least is "Youtube". Today, it can be stated that the high popularity of Instagram in terms of both socializing and sharing and the fact that it is preferred as the most used social media platform when the age range of the participants is taken into account have an important effect.

Considering the content of the curriculum and the textbook, it was concluded that the teachers' opinions about the quality and quantity of socioscientific topics were gathered in two categories as less and more. The problems expressed by the teachers are that socioscientific topics are included in small sections in the social studies program and textbook and the related acquisitions are superficial, when the relationship between social studies and daily life is taken into consideration, it is important to increase the number of socioscientific topics quantitatively, to expand the subject contents to cover today's world problems, and in addition to this, the current student potential is insufficient to explain socioscientific issues. Considering the content of the program and the textbook, it was determined in line with the teachers' opinions that the teachers who had a very favorable opinion about the quality and quantity of socioscientific topics had an opinion that there were controversial topics on socioscientific topics, the content was presented appropriately, the topics were sufficient and the skills teaching on socioscientific topics was at a good level.

In the social studies course, at the point of including in-class and out-of-class activities in the teaching of socioscientific topics, it was concluded that the teachers who did not include in-class and out-of-class activities did not include activities due to limited time, intensive subject content, insufficient to provide students' discussion skills, few socioscientific topics for the activity and procedures in the activity processes. Another important result was that the reason for not including in-class and out-of-class activities in the teaching of socioscientific topics was the limited time. It was concluded that teachers who included in-class and out-of-class activities in teaching

socioscientific topics used discussion activities, field trips, museum trips, drama and digital materials.

It was concluded that teachers stated that there were problems in teaching socioscientific issues in the social studies course in 2 categories. It was concluded that teachers stated that the problems were generally the lack of discussion culture in the classroom environment, the fact that the information learned in education and training did not correspond to real life, and at the basic point, teachers saw the lack of discussion in the classroom environment as the primary problem. It was concluded that teachers who stated that they did not have problems in teaching socioscientific issues were able to make discussions even at a low level.

In the light of the findings regarding the solution suggestions for the problems encountered in the teaching of socioscientific issues in the social studies course, it was concluded that they had an opinion that an activity and application-oriented course approach should be adopted and that an exam-oriented education should be moved away from. Among the innovative approaches presented for the problems encountered in the teaching of socioscientific issues, it was concluded that teachers thought that the course hours should be increased, out-of-class activities should be included, the course should be associated with daily life, and innovative changes should be made towards the exam system.

Regarding the grade level at which socioscientific topics should be given more in the social studies course and the reasons for this, it was concluded that the teachers had a belief that the participants should be given more at the 6th grade level. Another result is that the level of readiness has an important effect on the teachers' choice of this grade level. At the 6th grade level, teachers expressed that the current situation of socioscientific topics should be enriched.